

# Inženirske iskre v roke Tanji Pirih, Nataliji Premužič in projektu SpaceDent

Iniciativa Inženirke in inženirji je letos priznanja inženirska iskra podelila Tanji Pirih z Gimnazije Jurija Vege Idrija za spodbujanje mladih k inovativnosti, Nataliji Premužič in zavodu Super Glavce za predajanje ljubezni do robotike ter projektu SpaceDent, v katerem študenti raziskujejo postopke za sanacijo zobozdravstvenih težav astronautov.

Priznanja, ki so jih letos podelili četrtič, prejmejo prebojne, izvirne prakse, projekti, dogodki ali osebe, ki so pomembno prispevali k razvoju, veljavi in navduševanju za inženirski poklic in inovativnost v družbi, so danes spomnili organizatorji.

Tanja Pirih je prepričala z mentorstvom dijakom v okviru podjetniškega krožka. "Že več kot desetletje mentorira, vodi in spodbuja mlade, da v sebi poiščejo žilico inovativnosti, in jih razvija v aktivne spodbujevalce sprememb. Z mislijo na svet, v katerem živimo, in željo, da ga pomaga izboljšati, je mlade opolnomočila za sodelovanje na projektih, ki obravnavajo reševanje okoljske problematike," je zapisano v obrazložitvi priznanja. Njeni dijaki dosegajo prva mesta na tekmovanjih dijaških podjetij in podjetniških idej.

Natalija Premužič in njen zavod Super Glavce, v katerega se je vključilo že prek 200 šol, sta si priznanje prislužila s predajanjem ljubezni do robotike ter ustvarjanjem dolgotrajnega interesa in radovednosti. "Super Glavce mladim dajo več kot le tehnično znanje in ljubezen do tehnike. Že od mladih nog jih vzgajajo v duhu skupinskega dela, opremijo jih s pravimi znanji in pripravijo na življenje v digitalni dobi," so prepričani v iniciativi.

Študentski projekt SpaceDent pa v sodelovanju z Evropsko vesoljsko agencijo, **Medicinsko fakulteto** in Peskovnikom **Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani**, predstavlja prvi korak k pripravi dentalne medicine na večletne Artemis misije na Luno in Mars. S projektom so študentje letos januarja zmagali na natečaju študentskega **PETRI** programa Evropske vesoljske agencije, kar jim je omogočilo opravljanje raziskave v breztežnosti. Z raziskavo želijo ugotoviti, ali je sposobnost rokovanja s stomatološkimi instrumenti v mikrogravitaciji dovolj nadzorovana za varno zdravljenje astronautov.

Projekta ScienceJam in razvoj makete elektroenergetskega sistema Slovenija sta medtem prejela posebni pohvali. ScienceJam je tekmovanje tržno usmerjenih znanstvenih projektov, ki nastanejo v sklopu dijaških ekip slovenskih gimnazij. Mlade, primarno raziskovalce na področju biokemije, fizike, materialov, računalništva in visoke tehnologije, spodbujajo, da svoje ideje postavijo tudi v podjetniško perspektivo, so povzeli organizatorji.

V zvezi z razvojem makete elektroenergetskega sistema Slovenija so poudarili, da gre za "vročo temo". Projekta se je lotila skupina študentov **Fakultete za elektrotehniko**, računalništvo in informatiko **Univerze v Mariboru**. Z mislijo na promocijo poklica inženirja elektrotehnike so izdelali didaktično maketo elektroenergetskega sistema Slovenije, "ki gledalcu predstavi vse ključne elemente, ki poskrbijo, da elektrike pride do naših domov". "Študenti so s svojimi specifičnimi znanji sprva pasivno maketo nadgradili v aktivno," so navedli.